

UTM: 50 de ani – 50 de trepte în ascensiune

spre edifierea Spațiului European Universitar Unic, realizarea prevederilor
Procesului Bologna și asigurarea calității procesului educațional

O jumătate de secol de învățământ superior ingineresc în Moldova

Înființarea în 1964 a Institutului Politehnic din Chișinău (IPC) a constituit un eveniment de anvergură în viața culturală și social-economică a RM, care a contribuit esențial la formarea intelectualității tehnice și elitei științifice moldovene. IPC se întemeia pe baza unor facultăți din cadrul Universității de Stat, Institutului Agricol și filialelor unor instituții din Moscova. Pornea la drum cu un contingent de 274 de profesori, aproximativ 2000 de studenți la secția învățământ cu frecvență la zi și peste 3000 – la fără frecvență. Deja peste 5 ani a devenit una din cele mai mari instituții de învățământ superior din republică, având un contingent de peste 7000 de studenți și înscriind la a. I cca 1500 de tineri. Mai târziu, în 1975-1990, avea anual până la 2000 de locuri de studii la a. I.

Chiar de la început, IPC purta amprenta înaltului prestigiu caracteristic tuturor Politehnicilor din lume, unde studenții obțin o profesie ingierească și se formează ca cetățeni, ca oameni de cultură și de știință. În pofida complexității studiilor tehnice, aflulxul candidaților era impunător. La Politehnică veneau elevi cu un intelect elevat, cu înclinații pentru științele exacte și cele tehnice. În scurt timp, IPC a devenit cunoscut peste hotarele republicii, a găzduit numeroase conferințe științifice, simpozioane, a fost vizitat de mulți savanți de talie mondială.

Pe parcursul anilor a fost construită baza tehnico-materială, care în prezent constituie peste 30 de edificii – blocuri de studii, cămine, cantine, o uzină, un complex sportiv, edificii cu menire social-culturală, case de locuit etc.). S-a dezvoltat doctorantura, au fost create consilii de susținere a tezelor pentru

acordarea titlurilor științifice, a fost organizată formarea continuă a cadrelor didactice universitare.

La 28 aprilie 1993 IPC a fost reorganizat în Universitatea Tehnică a Moldovei, fapt ce a impus transformări de structură, de concept și de conținut ale instruirii ingineresti. S-a modificat esențial nomenclatorul de specializări. Pe lângă cele 28 de specia-

lizări existente în 1992, au fost fondate 35 de specializări noi cu cca 30 de opțiuni. Au fost create 3 facultăți noi: Inginerie și Management în Construcția de Mașini, Industrie Ușoară și Inginerie Economică și Business; create 15 catedre noi. Aspectul conceptual al reformei învățământului superior tehnic a fost realizat prin implementarea modelului de pregătire a specialiștilor, bazat pe instruirea general-ingierească mai pronunțată la anii inferiori, cu o opțiune în a. IV și V (arhitectură), în funcție de specificul profilului și specializării.

O inițiativă menită să atragă tineretul la studii ingineresti a fost organizarea, din 1997, a Olimpiadelor UTM la fizică, din 1998 – la matematică, chimie și informatică la Chișinău, Bălți, Cahul, iar din 2007 – doar în Chișinău. Deținătorii locurilor premiate beneficiază de facilități la înmatricularea la UTM. Aceleași facilități la admitere sunt prevăzute, din 2007, și pentru liceenii învingători ai Concursului „Tânărul creator”. Din 2010 UTM organizează (în lunile mai-iunie) Târgul locurilor de muncă și Expoziția „Creația deschide Universul”, la care studenții prezintă cele mai bune (peste 500) lucrări, elaborări din tezele de licență/master, rezultate ale cercetărilor științifice proprii, brevete de invenție, mostre de produse industriale etc.

Pentru dezvoltarea gândirii creative a studenților, au fost create 7 Centre de creație, unde studenții elaborează diverse produse scientointensive: roboți; mostre experimentale de mașini; dispozitive mecatronice;

*Vivat, Universitate!
L-ai tăi 50 de ani
Îți ridicăm urale –
Să ne trăiești mulți ani!*

*Vivat, Universitate!
Forjar de ingineri,
Îi-aducem osanale
Tu, cuib de-nvățăcei!*

*Vivat, Universitate!
Cu profesori cărunți
Și tinere talente
Pe-ale catedrei punți.*

*Vivat, Universitate!
Bogată-n temerari,
Îmbrățișând știința
Și ridicând-o-n zări!*

*Tu ești o cheazăsie
A tot ce e mai bun
Pe-a cercetării glie
Și-al învățării drum.*

*Vivat, Universitate! 'n
Frumosul jubileu,
Mulți ani și-i pe dreptate
Șă-ți deie Dumnezeu!*

**Valentin Olaru,
șef CC FUA**

O jumătate de secol de învățământ superior ingineresc în Moldova

Continuare din pag. 1

concepte de linii automatizate ale proceselor tehnologice în diverse domenii; componente electronice cu destinație generală și specială; aparate electronice, iar în ultimii ani, spre exemplu – mașinile Rube Goldberg pentru transformarea energiei.

În 2008 UTM introduce în premieră, cu titlu de experiment, forma de pregătire a specialiștilor prin Școala Doctorală, constituită în cadrul a 7 centre de cercetare științifică, aprobate prin hotărârea Senatului din octombrie 2008. Ulterior, CNAA recomandă tuturor instituțiilor abilitate cu dreptul de pregătire prin doctorat să instituie Școli Doctorale.

De-a lungul celor 50 de ani de activitate UTM a format 84532 de ingineri și economiști, peste 1300 de doctori în știință și doctori habilitați; a asigurat cu cadre științifice instituțiile de cercetări și proiectări din republică. În cadrul Centrului de perfecționare și recalificare a cadrelor tehnice, de la fondarea sa în 1994, au urmat cursuri de perfecționare și recalificare 38000 de persoane.

Păstrând tot ceea ce a fost pozitiv în trecut (inclusiv relațiile cu prestigioasele universități din Moscova, Kiev, Sankt Petersburg), UTM a stabilit relații de colaborare cu instituții universitare din România, SUA, Germania, Franța, Canada, Marea Britanie, Italia, Belgia etc. Prin extinderea cooperării internaționale s-a deblocat vidul informațional în care UTM se pomenise după proclamarea Independenței RM. Universitățile românești au acordat UTM un ajutor considerabil de carte tehnică românească, precum și la reciclarea cadrelor. Cu aceste universități avem schimburi de profesori și studenți, organizăm conferințe științifi-

În fotografie: Administrația UTM în anul jubiliar

De la stânga, rândul I: **Zinaida Stratan**, director Bibliotecă; **Tatiana Lucinschi**, șef departament Cooperări internaționale; **Petru Todos**, prim-prorector activitate didactico-metodică; **Ion Bostan**, rector; **Svetlana Gârlea**, șef direcție Finanțe și evidență contabilă; **Valerian Dorogan**, prorector cercetare științifică; **Vasile Mămăligă**, decan FIEB; **Serghei Andronic**, decan FIMET; **Vasile Cartoceanu**, decan FIMIT;

Rândul II: **Nicolae Secrieru**, șef departament Informatizare și servicii tehnice informaționale; **Valentina Bulgaru**, decan FIU; **Valentin Amariei**, prorector formare continuă și relații internaționale; **Natalia Chistruga**, șef secție planificare și finanțe; **Nicolae Micșanschi**, șef secție, CENIOP

Rândul III: **Ion Negru**, decan formare contingent; **Valeriu Tulgara**, inginer SAG; **Vladislav Reșitca**, decan FTMIA; **Victor Toporeț**, decan FCG; **Pavel Spănu**, prorector serviciu administrativ-gospodăresc; **Ion Balmuș**, decan FCIM; **Anatol Alexei**, președinte sindicat studenți;

Rândul IV: **Nicolae Mogoreanu**, șef departament Resurse umane, secretariat și relații cu publicul; **Andrei Chiciuc**, șef departament Managementul calității; **Sergiu Covaci**, inginer SAG; **Mihai Vengher**, director Colegiul Tehnic; **Leonid Busuioc**, corespondent „Mesager Universitar”; **Ion Pocaznoi**, președinte sindicat colaboratori.

ce comune, stagii de practică pentru studenți.

Anual, UTM este vizitată de zeci de savanți recunoscuți la scară mondială; 51 dintre ei (reprezentanți ai 12 țări) sunt deținători ai titlului „Doctor Honoris Causa al UTM”, iar alți 10 – membri de onoare ai Senatului UTM.

Într-un șir de domenii UTM a atins realizări comparabile cu cele ale universităților internaționale. Este elocventă decorația internațională „European Quality” („Calitate Europeană”), conferită UTM pe 1 martie 2010 de către Asamblarea Europea-

nă de Business (European Business Assembly – EBA) din Oxford, Marea Britanie „Pentru efort continuu în realizarea calității înalte a studiilor, în corespundere cu standardele europene”. Despre calitatea studiilor și a cercetării la UTM vorbește și topul mondial Ranking Web of World University, efectuat de Consiliul Superior de Investigații Științifice din Spania. Potrivit acestui clasament, UTM se clasează pe primul loc printre universitățile din RM.

Calitatea procesului de studii integrat cu cel al cercetării științifi-

co-tehnice deschide posibilități de colaborare cu peste 100 de universități din SUA, România, Canada, Franța, Germania, Belgia, Olanda, Italia, Rusia, Ungaria, Ucraina, Portugalia, Spania, Grecia, Slovenia, Polonia, Cehia, Turcia, Israel etc.

La UTM au fost create diverse structuri menite să diversifice activitatea universitară: în 1997 – două filiere francofone – „Technologies Alimentaires” în cadrul FTMIA și „Informatique” în cadrul FCIM, iar în 2001, la FCIM – Filiera Anglofonă „Computer Science”; în

1998 – gazeta „Mesager Universitar”, succesoarea ziarului „Ingenierul” („Инженер”); în 2003 – Sistemul de Management al Calității (SMC), conform standardului ISO 9000; în 2007 – Centrul Universitar de Informare și Orientare Profesională (CENIOP), care oferă studenților consultață în subiectul orientării profesionale – stagii de practică, târguri ale locurilor de muncă, angajare în câmpul muncii după absolvire; în 2007 – Grupul Local „BEST-Chișinău” al organizației internaționale neguvernamentale pentru studenții cu profil tehnic (Board of European Students of Technology), care are ca scop dezvoltarea studenților, oferirea a noi oportunități și promovarea valorilor și a culturii europene; instituirea unei noi discipline de studii la UTM – „Teoria și practica integrării europene”, în legătură cu semnarea la 27 iunie 2014 a Acordului de asociere a RM la UE.

Suntem obligați să sporim în continuare calitatea studiilor și a cercetării pentru a realiza aspirațiile noastre de integrare în Spațiul Educațional European Unic, de asociere a RM la Uniunea Europeană și pentru a confirma dictonul încetățenit în timp: „La Universitatea Tehnică se face cartel!”

Cu aceste sentimente optimiste, adresez studenților, profesorilor, colaboratorilor și absolvenților instituției noastre sincere felicitări cu ocazia jubileului de 50 de ani ai UTM și le mulțumesc pentru contribuția adusă la dezvoltarea și consolidarea ingineriei moldave.

Ion BOSTAN,
rectorul UTM,
academician al AȘM